

Інститут кормів та
сільського
господарства
Поділля Національної
академії аграрних
наук України

Силабус курсу

Рослинництво

Ступінь вищої освіти – «доктор філософії»
Освітньо-наукова програма – «Агрономія»

Дні занять: вівторок, 10.00-11.20, середа 8.30-9.50, лекційна
Консультації: п'ятниця 90.00, лекційна

Рік навчання: I, 2 Семестр: II, III

Кількість кредитів: 8 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.с.-г.н., проф. Петриченко Василь Флорович

Контактна інформація

v.petrychenko@ukr.net

Опис дисципліни

Дисципліна “Рослинництво” спрямована на формування у аспірантів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо особливостей вирощування сільськогосподарських культур для отримання максимального рівня їх продуктивності. Дисципліна орієнтує на засвоєння та володіння екологічними, агротехнічними, агрохімічними, організаційно-господарськими, економічними основами оптимізації умов вирощування польових культур. Розвиває вміння науково обґрунтувати та програмувати дійсно можливу врожайність сільськогосподарських культур за конкретних ґрунтово-кліматичних та ресурсних умов господарства. Дозволяє запроваджувати у виробництво досягнення науки і передового досвіду у рослинництві.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
II семестр			
2 / 2	1. Теоретичні основи галузі рослинництва	Знати мету, стан і завдання галузі рослинництва, історію її розвитку та роль вітчизняних науковців у розвитку рослинництва.	Письмовий тест
2 / 2	2. Еколого-біологічні основи рослинництва	Знати ґрунтово-кліматичні умови Ліостепу, Степу та Полісся.	Кейси
2 / 2	3. Агротехнічні основи рослинництва	Знати основні закони землеробства та рослинництва. Вміти їх застосовувати у	Кейси

		розробці технологій вирощування. Розуміти реакцію рослин с.-г. Культур на елементи технології.	
2 / 2	4. Агрохімічні основи рослинництва	Знати загальні питання удобрення та особливості систем удобрення польових культур. Вміти розрахувати баланс поживних речовин в ґрунті.	Задачі, кейси
2 / 2	5. Організаційно-господарські, біоенергетичні та економічні основи рослинництва	Знати організаційно-господарські, біоенергетичні та економічні основи рослинництва	Кейси
2 / 2	6. Основи програмування врожайності сільськогосподарських культур	Знати основи програмування врожайності сільськогосподарських культур. Вміти прогнозувати врожайність с.-г. Культур залежно від наявних гідротермічних ресурсів зон вирощування та елементів технології вирощування.	Кейси
2 / 2	7. Основи насіннезнавства	Знати основи насіннезнавства с.-г. Культур.	Кейси
2 / 2	8. Групування культурних рослин	Знати класифікацію с.-г. Культур та центри їх походження.	Тести, питання
2 / 2	9. Посів – як фотосинтезуюча біологічна система	Засвоїти основні положення про посів як фотосинтезуючу біологічну систему. Вміти розрахувати та визначити основні показники, які характеризують роботу фотосинтетичного апарату рослин.	Письмовий тест
2 / 2	10. Взаємосини мікроорганізмів і рослин	Знати типи та механізми взаємодії мікроорганізмів та рослин.	Кейси
2 / 2	11. Поняття технології вирощування та їх класифікація. Вирощування сільськогосподарських культур за No-till технологією	Знати класифікацію технологій вирощування. Розуміти за яких елементів технології відбувається інтенсифікація. Знати еволюційну шкалу No-till технології. Розуміти суть та перспективи No-till технології	Кейси
2 / 2	12. Зернові культури. Пшениця озима. Жито озиме. Ячмінь озимий. Тритикале. Пшениця яра. Ячмінь ярий. Овес. Кукурудза. Сорго. Гречка. Просо	Знати загальну характеристику основних зернових культур, фази росту та етапи органогенезу. Розуміти, які умови викликають вилягання та перезимівлю зернових культур	Письмовий тест

III семестр

2 / 2	13. Зернобобові культури. Соя. Горох посівний	Знати морфо-біологічну та господарську характеристику зернобобових культур та особливості різних технологій вирощування в різних агрокліматичних зонах. Знати особливості симбіозу зернобобових культур з бульбочковими бактеріями	Кейси
2 / 2	14. Зернобобові нішеві культури. Боби кормові. Сочевиця. Нут. Квасоля. Люпин. Горошок посівний ярий	Знати морфо-біологічну характеристику бобів кормових, сочевиці, нуту, квасолі, горошку посівного ярого та особливості різних технологій вирощування в різних агрокліматичних зонах.	Письмовий тест
2 / 2	15. Інші зернобобові культури: чина, горошок панонський, горох польовий	Знати морфо-біологічну характеристику інших зернобобових культур та особливості різних технологій вирощування в різних агрокліматичних зонах.	Кейси
2 / 2	16. Олійні культури. Соняшник. Ріпак ярий. Гірчиця. Льон	Знати морфо-біологічну, екологічну та господарську характеристики основних олійних культур та особливості різних технологій їх вирощування в різних агрокліматичних зонах.	Письмовий тест
2 / 2	17. Інші олійні культури	Знати морфо-біологічну характеристику інших олійних культур та особливості різних технологій вирощування в різних агрокліматичних зонах.	Кейси
2 / 2	18. Буряки цукрові	Знати морфо-біологічну характеристику буряків цукрових та особливості різних технологій вирощування в різних агрокліматичних зонах.	Кейси
2 / 2	19. Картопля	Знати морфо-біологічну характеристику картоплі та особливості різних технологій вирощування в різних агрокліматичних зонах.	Кейси
2 / 2	20. Біоенергетичні культури	Знати морфо-біологічну характеристику біоенергетичних культур та особливості різних технологій вирощування в різних агрокліматичних зонах.	Кейси
2 / 2	21. Багаторічні бобові трави	Знати морфо-біологічну характеристику багаторічних бобових трав та особливості різних технологій вирощування в різних агрокліматичних зонах.	Письмовий тест

2 / 2	22. Багаторічні злакові трави	Знати морфо-біологічну характеристику багаторічних злакових трав та особливості різних технологій вирощування в різних агрокліматичних зонах.	Кейси
2 / 2	23. Однорічні бобові та злакові трави	Знати морфо-біологічну характеристику однорічних бобових та злакових трав та особливості різних технологій вирощування в різних агрокліматичних зонах.	Письмовий тест
2 / 2	24. Малопоширені (нетрадиційні) кормові культури	Знати морфо-біологічну характеристику малопоширених кормових культур та особливості різних технологій вирощування в різних агрокліматичних зонах.	Кейси

Літературні джерела

1. Гнатенко О.Ф. Грунтознавство з осн. Геології -К:Оранта, 2005.- 648 с.
2. Тихоненко Д.Г., Горін М.О., Лактіонов М.І. та ін. Грунтознавство. -: Вища освіта, 2005. – 703 с.
3. Назаренко І.І. Грунтознавство / І.І.Назаренко та ін.. – Чернівці, 2003. – 400с
4. Біологічне рослинництво.: Навч. посібник /За ред. О.І. Зінченка. – К.:Вища школа, 1996. – 239 с.
5. Зінченко О.І., Салатенко В.Н., Білоножко М.А. Рослинництво: підручник. К.: Аграрна освіта, 2001. 591 с.
6. Лихочвор В.В., Петриченко В.Ф. Рослинництво. Сучасні інтенсивні технології вирощування основних польових культур. – Львів: НВФ “Українські технології”, 2006 – 730 с.
7. Лихочвор В.В., Петриченко В.Ф., Іващук П.В., Корнійчук О.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур: навч. посіб. для студ. вищ. аграр. закл. освіти І–ІV рівнів акредитації, що вивчають дисципліни «Рослинництво»; за ред. В. В. Лихочвора, В. Ф. Петриченка. 3-тє вид., доп. Львів: НВФ «Укр. технології», 2010. 1088 с.
8. Лихочвор В.В., Петриченко В.Ф., Іващук П.В., Корнійчук О.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур : навч. посіб. для студ. вищ. аграр. закл. освіти І–ІV рівнів акредитації, що вивчають дисципліни «Рослинництво»; за ред. В. В. Лихочвора, В. Ф. Петриченка. 4-тє вид., доп. Львів: НВФ «Укр. технології», 2014. 1039 с.
9. Бегай С.В., Шувар І.А. Екологічне землеробство. Львів: Новий Світ - 2000, 2007. 409 с.
10. Вирощування екологічно чистої продукції рослинництва; за ред. Е.Г. Дегодюка. К.: Урожай, 1992. 320 с.
11. Петриченко В. Ф., Панасюк Я. Я. Сучасні системи землеробства України : навч. посіб. для підготовки бакалаврів із спец. напрямку «Агрономія» І–ІV рівнів акредитації. Вінниц. держ. аграр. ун-т. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Вінниця : ФОП Данилюк В. Г., 2009. 256 с.
12. Петриченко В. Ф., Панасюк Я. Я. Агробіологічні основи оптимізації сівозмін та їх продуктивність в Україні : підручник [для студ. вищ. навч. закл.]. Вінниця: ФОП Рогальська І. О., 2012. 200 с.
13. Мельник С. І., Демидов О. А., Жилкін В. А. та ін. Технологія виробництва сої в Україні за No-till технологією з використанням іноземної техніки : (рекомендації). М-во аграр. політики України, Нац. аграр. ун-т, Компанія «Амако», Ін-т кормів УААН, Укр. асоц. виробників і переробників сої, Наук.-досл. ін-т сої. К. : Академпрес, 2007. 20 с.
14. Биологическая фиксация азота : [монография : в 4 т.]. – К., 2014. – Т. 4 : Ассоциативная азотфиксация /С.Я. Коць, В.В. Моргун, В.Ф. Патыка [и др]. – 410 с
15. Соя: /В. В. Лихочвор, С.В. Іванюк, О.В. Корнійчук, С.І. Колісник, С.Я. Кобак, та ін...: під редакцією В.Ф. Петриченка, С.В. Іванюка. К.: – Вінниця: Віндрук, 2016. – 400 с.
16. Лихочвор В.В., Петриченко В.Ф., Іващук П.В. Зерновиробництво [20 зернових культур]: навч. посіб. для студ. вищ. аграр. закл. освіти І–ІV рівнів акредитації, що вивчають дисципліну «Рослинництво». Львів : НВФ «Укр. технології», 2008. 624 с.
17. Олійник О. В., Макогон В.В., Брік С.В. Економіко-енергетична ефективність інтенсифікації виробництва цукрових буряків у сільськогосподарських підприємствах: монографія . Харків. нац. аграрний ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків : ХНАУ, 2014. 197 с.

18. Роїк М.В., Пиркін В.І., Сінченко В.М. Високоєфективна технологія виробництва цукрових буряків К.: ІЦБ НААН України, Глобус Прес, 2010. 166 с.
19. Троценко В.І. Соняшник: селекція, насінництво, технологія вирощування: монографія. Суми: Видавництво "Університетська книга", 2001. 184 с.
20. Макаров Л.Х. Соргові культури: монографія. Херсон: Айлант, 2006. 263 с.
21. Шевченко І.А., Поляков О. І., Ведмедева К. В., Комарова І. Б. Рижій, сафлор, кунжут. Стратегія виробництва олійної сировини в Україні (малопоширені культури). Інститут олійних культур Національної академії аграрних наук України. Запоріжжя: СТАТУС, 2017. 40 с.
22. Шевченко І.А., Лях В.О., Поляков О.І. та ін. Льон олійний, гірчиця. Стратегія виробництва олійної сировини в Україні (малопоширені культури) : монографія. Інститут олійних культур Національної академії аграрних наук України. Запоріжжя: СТАТУС, 2017. 44 с.
23. Тооминг Х.Г. Солнечная радиация и формирование урожая. Ленинград: Гидрометеиздат, 1977. 200 с.
24. Петриченко В.Ф., Бомба М.Я., Патика М.П. та ін. Землеробство з основами екології, ґрунтознавства та агрохімії: навч. посібн. К.: Аграрна наука, 2011. 492 с.
25. Косолап М.П., Кротінов О.П. Система землеробства No-till: навч. посібн. К.: Концерн Логос, 2011. 352с.
26. Барвінченко В.І. Ґрунтові умови родючості. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 147 с.
27. Зернобобові культури /за ред. Д.Ф. Лихваря. Київ: Урожай, 1964. 316 с.
28. Зінченко О.І., Коротеєв А.В., Каленська С.М. та ін. Рослинництво:практикум /за ред. О.І. Зінченка. Вінниця: Нова книга, 2008. 356 с.
29. Базалій В.В., Зінченко О.І., Лавриненко Ю.О., Салатенко В.Н., Коковіхін С.В., Домарацький Є.О. Рослинництво: підручник. Херсон: видавець Грінь Д.С., 2015. 520 с.
30. Паламарчук В.Д., Поліщук І.С., Венедітков О.М. Системи сучасних інтенсивних технологій у рослинництві. Вінниця: ФОП Данилюк В.Г., 2011. 432 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу директора інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
II семестр	
Опитування під час занять	16
Обговорення кейсів	34
Письмове тестування	20

Диференційований залік (теми 1-12)	30
III семестр	
Опитування під час занять	16
Обговорення кейсів	34
Письмове тестування	20
Іспит (теми 12-24)	30

Шкала оцінювання аспірантів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом